

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 17.

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2011. május 17. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM

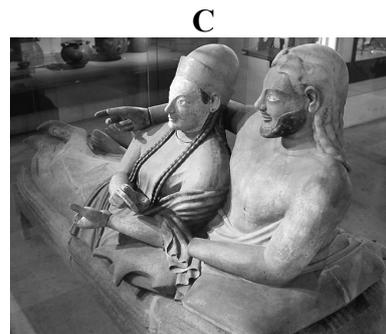
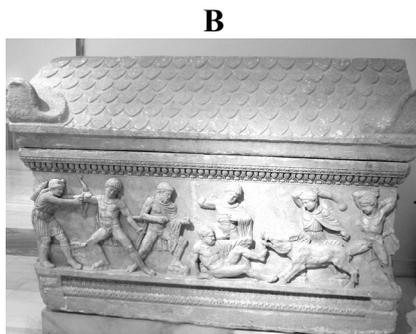
Fontos tudnivalók

- A feladatsor megoldására 180 perc áll a rendelkezésére.
- A feladatok megoldási sorrendje tetszőleges.
- A következő feladatsort a legjobb tudása szerint, segédeszközök felhasználása nélkül, önállóan oldja meg!
- Figyelmesen olvassa el a feladatokat, és a megadott szempontok figyelembevételével csakis a megadott kérdésre, lényegre törő választ adjon!
- A feladatmegoldáshoz tollat használjon, és ügyeljen arra, hogy kézírása jól olvasható legyen!
- Ügyeljen arra, hogy ahol szükséges, egész mondatokban válaszoljon a kérdésekre!
- Ügyeljen arra, hogy a feladat megoldásait a megfelelő helyre írja be!
- Amennyiben egy megoldást vagy megoldásrészletet áthúz, vagy nem egyértelműen jelöl, az nem értékelhető!
- Kérjük, hogy a szürke pontozónégyzetekbe ne írjon!
- Ügyeljen arra, hogy amennyiben a feladatban alkotókat kell felismerni és megnevezni, magyar nevek esetében csakis a teljes név kiírása fogadható el helyes megoldásnak!

1. feladat**Szarkofágok**

A szarkofágkészítés virágkora a 2. és a 4. század közé esik, de ez a temetkezési forma hosszabb rövidebb ideig valamennyi ókori népnél használatos volt. Formájuk, anyaguk, díszítésük sokat elárul a halotti létről és a túlvilágról alkotott elképzelésekről.

Alaposan figyelje meg a mellékelt képeket, és segítségükkel töltsse ki az alábbi táblázatot!
(A képmellékletben a képek színesben is megtalálhatók.)

	A kép	B kép	C kép
Az ókori kultúra, ahol a képen látható szarkofág készült:	a)	b)	c)
Anyaga:	d)	e)	f)
Formája:	g)	h)	i)
A díszítés technikája és témája:	j)	k)	l)

12 pont	
----------------	--

2. feladat**Csendéletek**

A csendélet eleinte portrék, zsánerképek vagy bibliai témákat feldolgozó képek részelemeként jelent meg, de a barokk korban önálló műfajjá vált. Megfigyelhető, hogy egyszerű tárgyak csoportja is tükrözheti egy adott kor életszemléletét, atmoszféráját. Ez abból is következik, hogy a legtöbb ábrázolt tárgynak, növényi formának van valamiféle jelképes, metaforikus tartalma is. Az egész kép szimbolikáját éppen az egyes képelemek jelentéstartalmának kapcsolatrendszerére tájékoztatja fel.

Figyelje meg a színes képmellékletben látható csendéleteket, majd oldja meg a következő feladatokat!

a) A képeken látható tárgyak közül soroljon fel hármát, amelyek az élet mulandóságát jelképezik!

.....
 .....
 .....

b) Írjon minden érzékelési mód után egy-egy olyan tárgyat, amelyek az érzékszerveket jelképezhetik a barokk csendéleteken!

hallás:.....

ízlelés: .....

látás:.....

tapintás: .....

szaglás: .....

c) Írja a megállapítások után annak a képnek a betűjelét, amelyre az adott állítás a legjobban illik!

A fény kulcsszerepet játszik a formatömegek meghatározásában: .....

A földi javak és a gazdagság dicsőítése: .....

Botanikai hűséggel megjelenített részletek: .....

Közeli és távoli formák ellentétével létrehozott monumentalitás: .....

2./a	3 pont	
2./b	5 pont	
2./c	4 pont	
Összesen	12 pont	

---

3. feladat**Ereklyék**

A szentek csontjait és azokat a tárgyakat, melyekkel különös viszonyban voltak, a kezdetektől tisztelettel és kegyelettel vették körül. A csontok vagy testrészek külön ereklyetartóba tétele a nyugati egyházban a 6. századtól egész Európában elterjedt.

Tanulmányozza az itt és a színes képmellékletben látható ereklyetartót, majd oldja meg a következő feladatokat!

a) Kinek az ereklyéjét őrzi ez az 1400–1425 között készült herma?

.....

b) Milyen formaalakítási és díszítési technikákat alkalmaztak készítői? Soroljon fel legalább hármat!

.....

.....

.....

3./a	1 pont	
3./b	3 pont	
Összesen	4 pont	

4. feladat

A táblázatban vizuális művészetben használt kifejezéseket olvashat, alatta pedig meghatározásokat.

Párosítsa a kifejezéseket a megfelelő meghatározásokkal, betűjelük segítségével!

(Három meghatározás nem rendelhető a táblázatban szereplő fogalmakhoz!)

lokálszín	
ergonómia	
kontraszt	
paszpartu	
anamorfózis	

- A) „hangsúly”, rajzban árnyékolás
- B) harmonikaszzerűen szétnyitható füzet
- C) „átalakulás”, torzított kép
- D) a környezet által módosított szín
- E) karton-, bársony- vagy selyemszegély egy kép körül
- F) egy tárgy saját színe
- G) ellentét színek vagy fényviszonyok között
- H) a legkisebb erő kifejtést igénylő, a használó anatómiájához igazodó forma (használati tárgy) kialakításával foglalkozó tudomány

5 pont	
---------------	--

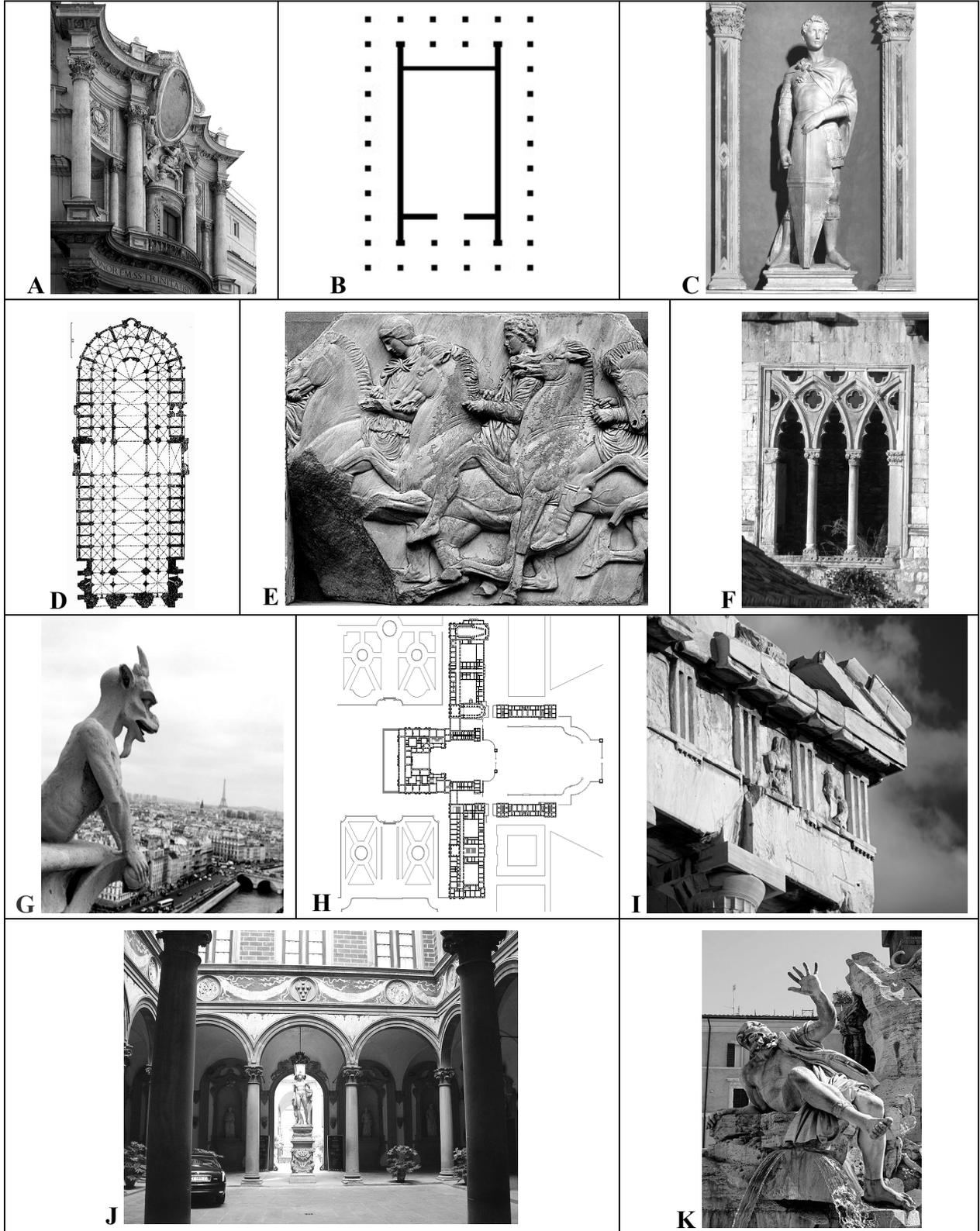
5. feladat

A táblázatban stíluskorszakok adottak, a következő oldal képein pedig különböző történelmi periódusokhoz kapcsolódó építészeti alaprajzokat, épületrészleteket, plasztikákat láthat.

Párosítsa a megfelelő stíluskorszakokat a képekkel, betűjelük segítségével!

(Ügyeljen arra, hogy két kép nem kapcsolható egyik felsorolt korszakhoz sem!)

Ókori görög művészet	
Gótika	
Barokk	

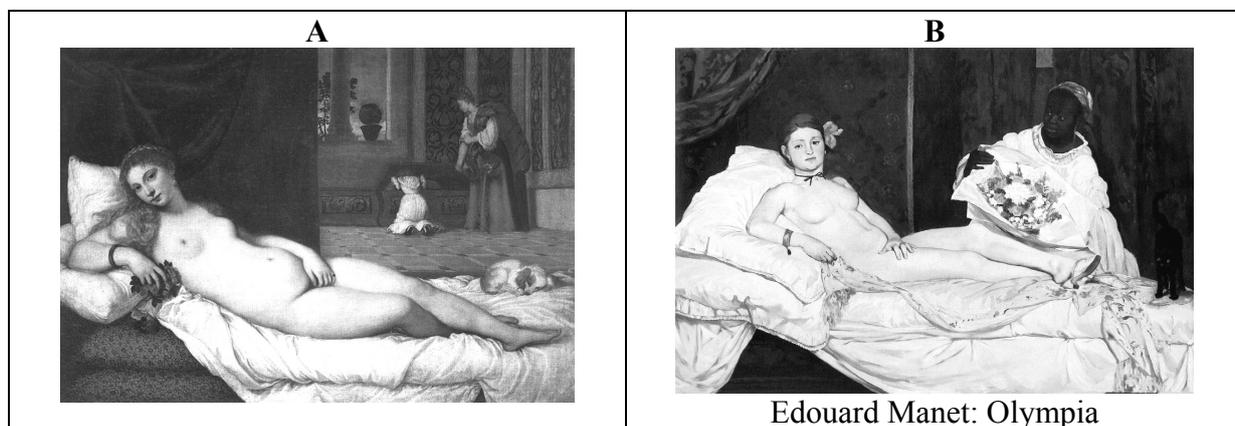
9 pont

6. feladat

Két – egymáshoz sokban hasonlító – alkotás reprodukcióját látja az alábbi képeken. Hasonlóságuk ellenére a művek a művészettörténet különböző korszakaiban készültek.

a) A megadott szempontok szerint hasonlítsa össze a két alkotást, nevezze meg a különbségeket és a hasonlóságokat!

(A képmellékletben a képek színesben is megtalálhatók. A megoldáshoz használja ezeket is!)

	A	B
Előtér	....	....
Középtér	....	....
Háttér	....	....

b) Az „A” jelű kép alkotója: .....

6./a	6 pont	
6./b	1 pont	
Összesen	7 pont	

7. feladat

A képzőművészetben az állatok gyakran kaptak jelképes tartalmat.

A feladatban felsorolt állatnevek mellé írjon **legalább két-két szimbolikus, jelképes értelmezést!**

Sas .....

.....

Oroszlán .....

.....

Kígyó .....

.....

6 pont	
---------------	--

8. feladat

Az alábbiakban híres alkotók nevét és műalkotásaik címét olvashatja. A táblázatban korszak-elnevezések adottak.

Párosítsa a műveket készülésük ideje szerint betűjelük segítségével, a megfelelő korszak-elnevezéssel!

(Egy műalkotás egyik korszakhoz sem illeszthető!)

- A) (Giovanni Lorenzo) Bernini: Szent Teréz extázisa
- B) Giorgione: Koncert a szabadban
- C) Jan van Eyck: Arnolfini házaspár
- D) Ferenczy István: Pásztorlányka
- E) Giotto: Szent Ferenc élettörténete
- F) Munkácsy Mihály: Krisztus Pilátus előtt

gótika, kora-reneszánsz	
németalföldi reneszánsz	
itáliai érett reneszánsz	
barokk	
klasszicizmus	

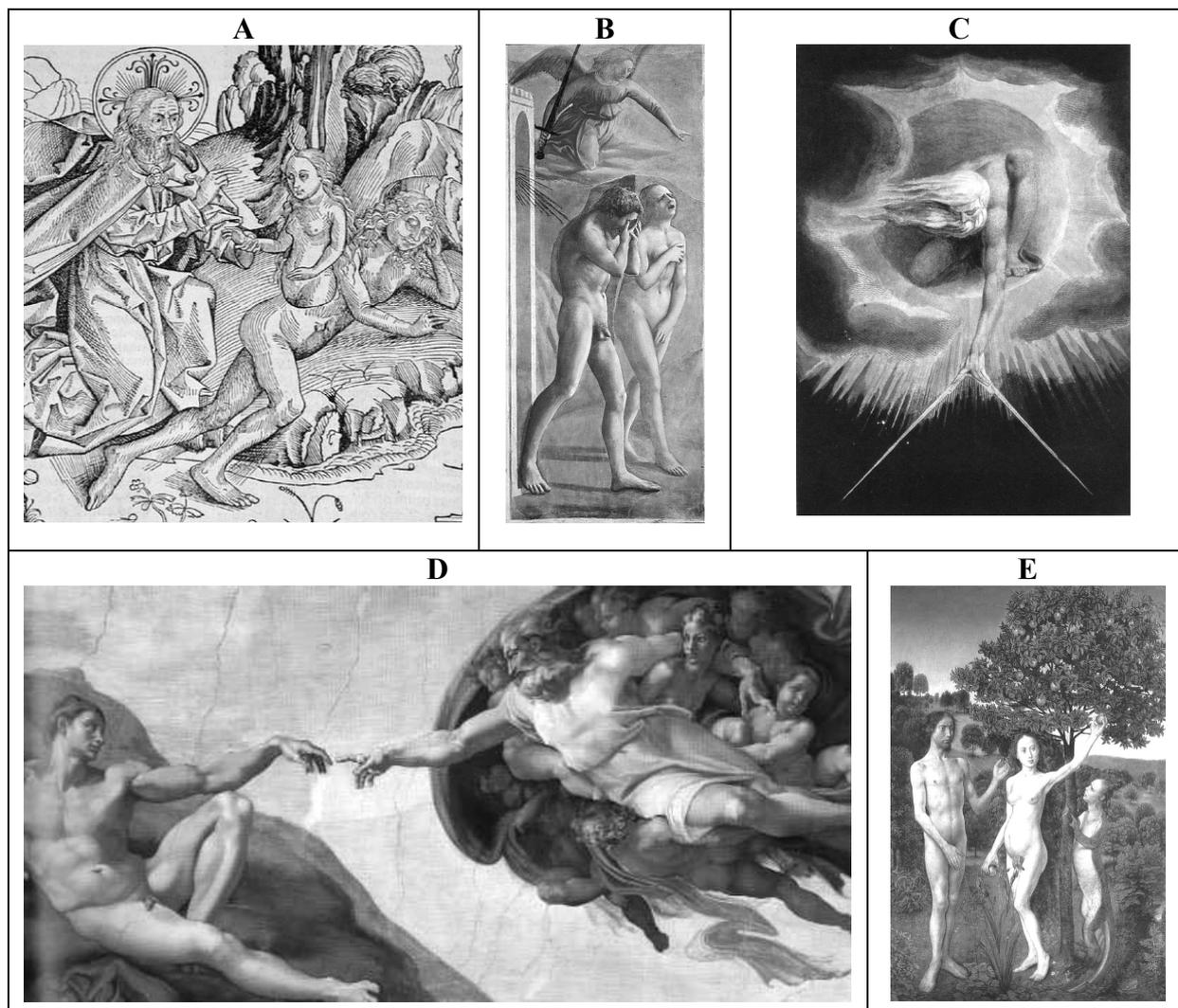
5 pont	
---------------	--

9. feladat

Az alábbiakban az ótestamentum történeteit ábrázoló alkotásokat láthat, a táblázatban pedig a Károli Bibliából idézett szövegrészeket olvashat.

(A képek a színes képmellékletben is megtalálhatók!)

a) Párosítsa az alkotásokat betűjelük segítségével a táblázatban idézett szövegrészekkel!

„Kezdetben teremté Isten az eget és a földet.”	
„Isten megteremtette az embert, saját képmására.”	
„... és alkotá az Úr Isten azt az oldalbordát, a melyet kivett vala az emberből asszonynya ...”	
„... és kívánatos az a fa a bölcseségért: szakaszta azért annak gyümölcséből, és evék, és ada vele levő férjének is...”	
„Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, a melyből vétetett vala.”	

b) Nevezze meg a „D” jelű kép alkotóját!

.....

c) Melyik híres kápolnában látható a „D” képen látható festmény?

.....

9./a	5 pont	
9./b	1 pont	
9./c	1 pont	
Összesen	7 pont	

10. feladat

A középkori magyar kultúra nevezetes kódexének egy lapját láthatja a mellékelt ábrán és a színes képmellékletben is. (A képmelléklet kinagyított részt is tartalmaz.)

a) A kipontozott helyre írja be a kódex nevét, és aláhúzással jelölje keletkezésének korát!

	<p>A kódex neve:</p> <p>.....</p> <p>Keletkezésének kora:</p> <p>12. század</p> <p>14. század</p> <p>16. század</p>
--	---

b) Írja le, mit jelentenek az alábbi kézzel írott középkori könyvekkel kapcsolatos kifejezések!

Iniciálé: .....

Miniatúra: .....

Kalligráfia: .....

10./a	2 pont	
10./b	6 pont	
Összesen	8 pont	

Feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám
1.	12	
2.	12	
3.	4	
4.	5	
5.	9	
6.	7	
7.	6	
8.	5	
9.	7	
10.	8	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	75	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Művészettörténeti-műelemző feladatsor (írásbeli vizsgarész)		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

KÉPMELLÉKLET

1. feladat

A

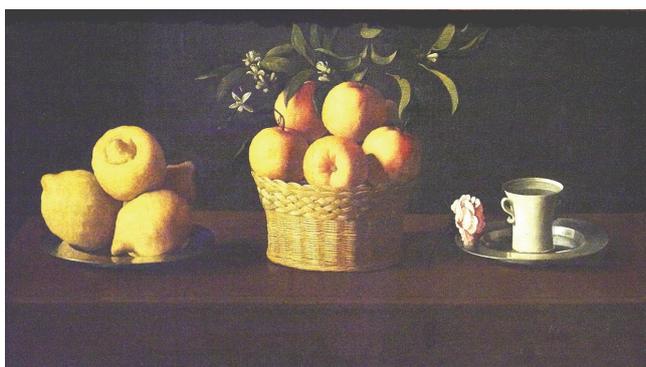
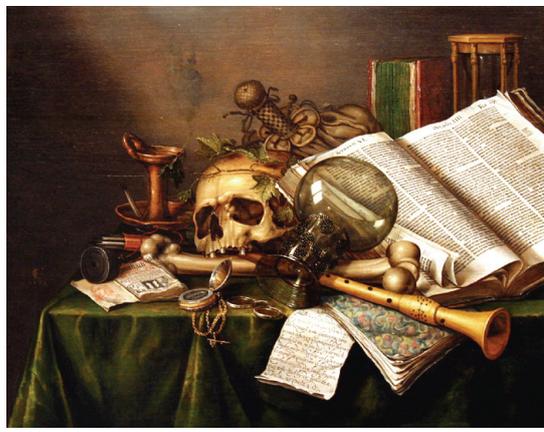

B

C

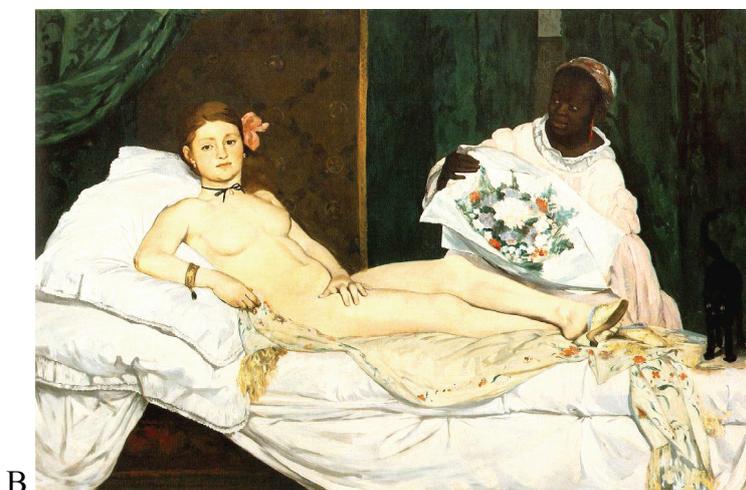

2. feladat**A)** Bosschaert: Virágok**B)** Flegel: Tálaló**C)** Claesz: Vanitas csendélet**D)** Zurbaran: Narancsvirágok narancsok és citromok**E)** Snyders: Csendélet kisvadakkal és gyümölcsökkel**F)** Huysum: Virágok vázában**G)** Heda: Terített asztal**H)** Collier: Vanitas csendélet

3. feladat

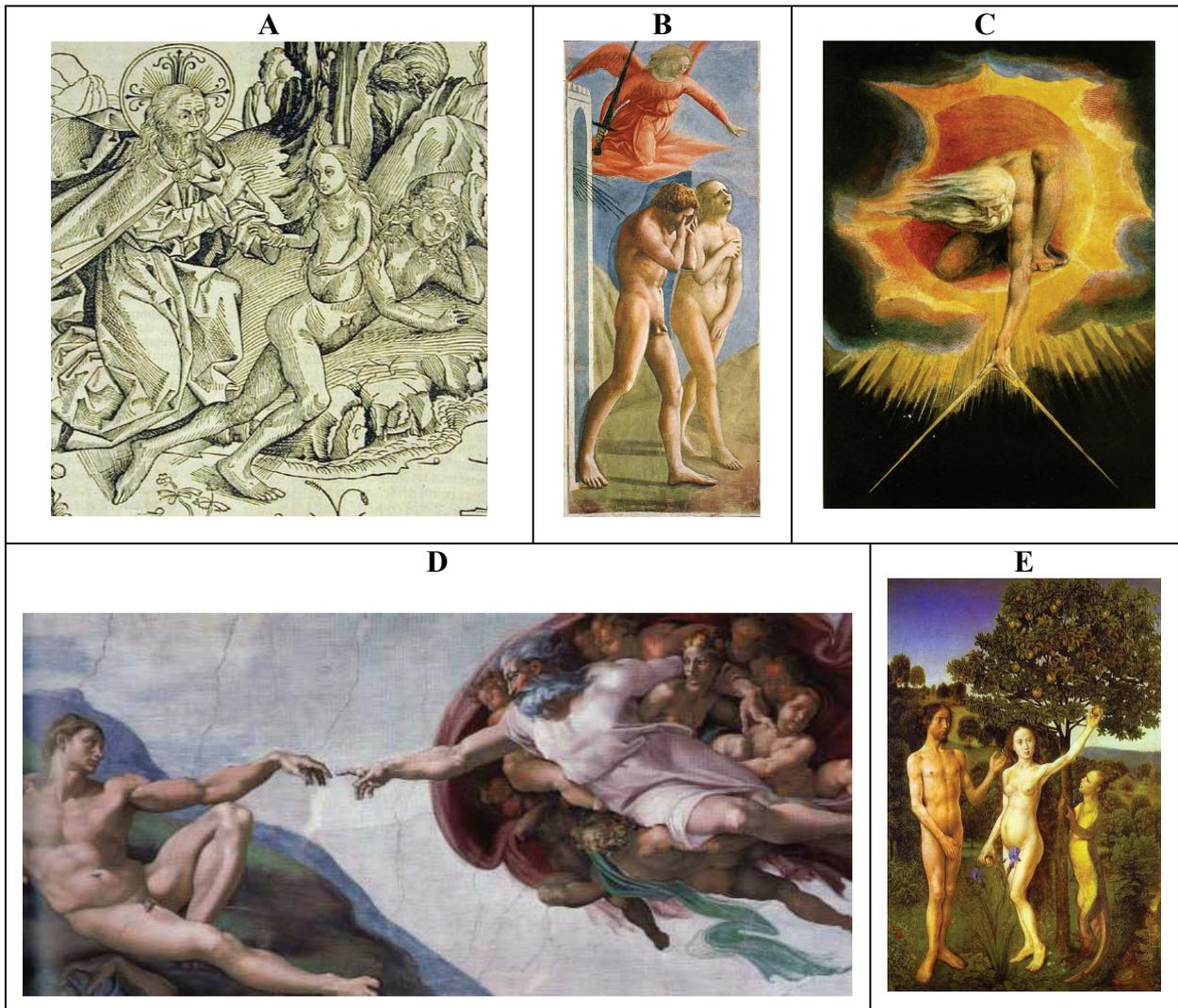

6. feladat

Edouard Manet: Olympia

9. feladat

10. feladat

